

สมดุลของน้ำหลังการฟื้นฟูพื้นที่ลุ่มน้ำมาแล้ว 10 ปี บริเวณสถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช

กิ่งอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา.

สมคิด จำรูญรัตน์

วิทยานิพนธ์ปริญญาโท. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2537.

บทคัดย่อ

ผลการศึกษาสมดุลของน้ำหลังการฟื้นฟูพื้นที่ลุ่มน้ำมาแล้ว 10 ปี บริเวณสถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมสะแกราช กิ่งอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา บริเวณพื้นที่ลุ่มน้ำย่อย 4 ลุ่มน้ำ คือ พื้นที่ลุ่มน้ำห้วยวนศาสตร์ (ป่าดิบแล้ง) ลุ่มน้ำห้วยน้ำเค็ม (ป่าดิบแล้ง และมีป่าปลูกบางส่วน) ลุ่มน้ำห้วยโคกเพ็ด (ป่าเต็งรัง) และลุ่มน้ำห้วยตาอยู่ (สภาพป่ามีการทดแทนตามธรรมชาติ ป่าปลูกและป่าดิบแล้งบางส่วน) ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2535 ถึงเดือนเมษายน 2536 พบว่า ลุ่มน้ำห้วยวนศาสตร์ ลุ่มน้ำห้วยน้ำเค็ม ลุ่มน้ำห้วยโคกเพ็ด และลุ่มน้ำห้วยตาอยู่ มีปริมาณน้ำฝนรายปี 1,302.6, 1,344.6, 1,263.9 และ 1,344.6 มิลลิเมตร ตามลำดับ มีปริมาณน้ำในลำธาร 23.1, 108.8, 0.7 และ 279.8 มิลลิเมตร คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของปริมาณน้ำฝน 1.77, 8.09, 0.06 และ 20.81 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ มีปริมาณน้ำรั่วซึม 476.8, 466.9, 355.7 และ 575.0 มิลลิเมตร คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของปริมาณน้ำฝน 36.60, 34.72, 28.14 และ 42.76 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ และมีปริมาณการคายระเหยน้ำ 768.9, 768.9, 907.5 และ 489.8 มิลลิเมตร คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ของปริมาณน้ำฝน 61.62, 51.18, 71.8 และ 36.43 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบกับเมื่อ 10 ปีที่ผ่านมาพบว่า พื้นที่ลุ่มน้ำทั้ง 4 แห่งมีปริมาณน้ำในลำธารลดลง แต่มีปริมาณน้ำฝนเพิ่มขึ้นเพราะมีการกระจายของฝนในฤดูแล้งมาก ทำให้เกิดการสูญเสียน้ำจากการคายระเหยมาก และพบว่าลุ่มน้ำห้วยน้ำเค็ม ห้วยโคกเพ็ด และห้วยตาอยู่ มีปริมาณความชื้นดินเพิ่มขึ้น สำหรับห้วยวนศาสตร์มีปริมาณความชื้นดินไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนัก ส่วนปริมาณการคายระเหยน้ำจริงเมื่อเทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ของปริมาณฝนแล้วลุ่มน้ำห้วยโคกเพ็ด มีการคายระเหยน้ำที่ไม่เปลี่ยนแปลงมากสำหรับห้วยวนศาสตร์ ห้วยน้ำเค็ม และห้วยตาอยู่มีการคายระเหยน้ำที่ลดลง